31970L0387

10.8.1970 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* L 176/5

NÕUKOGU DIREKTIIV,

27. juuli 1970,

mootorsõidukite ja nende haagiste uksi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(70/387/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust

ning arvestades, et:

tehnilised nõuded, millele mootorsõidukid peavad siseriiklike õigusaktide kohaselt vastama, kehtivad muu hulgas ka mootorsõidukite uste kohta;

kõnealused nõuded on liikmesriigiti erinevad; seetõttu on vajalik, et kõik liikmesriigid kohaldaksid samu nõudeid, tehes olemasolevatesse eeskirjadesse lisandusi või asendades need uutega selleks, et eelkõige oleks võimalik rakendada iga sõidukitüübi puhul EMÜ tüübikinnitusmenetlust, mida käsitletakse nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivis mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, ([1])

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis tähendab "sõiduk" teedel kasutamiseks mõeldud, vähemalt neljarattalist mootorsõidukit, mille valmistajakiirus ületab 25 km/h, ja selle haagiseid, v.a ühissõidukid, rööbastel liikuvad sõidukid, põllumajandustraktorid ja -masinad ning töösõidukid.

Artikkel 2

Ükski liikmesriik ei tohi keelduda EMÜ või siseriikliku tüübikinnituse andmisest sõidukile ustega seotud põhjustel, kui lisades sätestatud nõuded on täidetud.

Artikkel 3

Muudatused, mis on vajalikud lisa nõuete kohandamiseks tehnika arenguga, võetakse vastu nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivi mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artiklis 13 ettenähtud korras.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikke nõudeid hõlmavad õigusnormid kaheksateistkümne kuu jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 27. juuli 1970

Nõukogu nimel

eesistuja

W. ARENDT

([1]) EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1.

I LISA

1. ÜLDOSA

1.1. Sõiduki ehitus peab võimaldama sellesse siseneda ja sealt väljuda täiesti ohutult.

1.2. Uksed ning sisse- ja väljapääsud peavad olema kergesti ja ohutult kasutatavad.

1.3. Uste ja uksesulgurite ehitus peab olema selline, et sulgemisel oleks võimalik vältida häirivat müra.

1.4. Uksesulgurite ehitus peab olema selline, et uksed ei avaneks juhuslikult.

2. SULGURID JA HINGED (Konstruktsiooni- ja paigaldusnõuded)

2.1. Hingedel liikuvate uste (v.a lülilised uksed) paigaldamisel sõiduki külgedesse tuleb hinged kinnitada uste esiservade külge sõiduki liikumissuunas. Kaksikuste puhul kehtib see nõue esimesena avaneva uksetiiva suhtes; ukse teist tiiba peab saama riivistada.

2.2. Sõiduautode [1] külguste sulgurid ja hinged peavad vastama käesoleva direktiivi II lisas kehtestatud nõuetele.

3. ASTMELAUAD (Konstruktsiooni- ja paigaldusnõuded)

3.1. Kui sõiduki sissepääsu juures on selle põrand maapinnast kõrgemal kui 700 mm, peab sõidukil olema vähemalt üks astmelaud. Astmelaud või madalaim astmelaud, kui neid on mitu, ei tohi olla maapinnast kõrgemal kui 700 mm ja see peab olema konstrueeritud selliselt, et välistada libisemisohtu. Käesoleva direktiivi tähenduses ei loeta astmelaudadeks rattarummu, velgi ega muid ratta osi, v.a siis, kui konstruktsiooni või kasutamisega seotud põhjused välistavad astmelaudade paigaldamise sõiduki teistesse kohtadesse.

[1] Käesoleva direktiivi artiklis 3 osutatud nõukogu direktiivi lisa märkuses b kehtestatud rahvusvahelise klassifikatsiooni klass M1.

II LISA

SÕIDUAUTODESSE SISENEMISEKS VÕI NENDEST VÄLJUMISEKS KASUTATAVATE KÜLGUSTE SULGURITE JA HINGEDE KONSTRUKTSIOONI- JA PAIGALDUSNÕUDED NING TUGEVUSKATSED

1. ÜLDOSA

1.1. Sulgurid ja hinged peavad olema konstrueeritud, ehitatud ja paigaldatud nii, et tavakasutuse puhul vastab sõiduk käesoleva direktiivi nõuetele.

1.2. Igal sulguril on nii vahelukustuse kui täieliku lukustuse asend.

2. TOOTJA VÕI TEMA VOLITATUD ESINDAJA ESITATAVAD SULGURID JA HINGED NING NENDEGA SEOTUD ÜKSIKASJAD.

Tootja või tema volitatud esindaja peab esitama järgmised sulgurid ja hinged ning nendega seotud üksikasjad:

2.1. uste, nende sulgurite ja hingede joonised sobivas mõõtkavas ja piisavalt üksikasjalikult;

2.2. sulgurite ja hingede tehniline kirjeldus;

2.3. viiest hingekomplektist koosnev partii ukse kohta. Kuid kui mitmete uste juures kasutatakse samu komplekte, piisab ühe komplektipartii esitamisest. Hingekomplekte, mida eristab ainult paigaldamine vasakule või paremale poole, ei loeta erinevateks hingedeks;

2.4. viiest käivitusmehhanismiga täielikust sulgurist koosnev partii ukse kohta. Kuid kui mitmete uste juures kasutatakse samu täielikke sulgureid, piisab ühe sulguritepartii esitamisest. Sulgureid, mida eristab ainult paigaldamine vasakule või paremale poole, ei loeta erinevateks sulguriteks.

3. KONSTRUKTSIOONINÕUDED

3.1. **Sulgurid**

3.1.1. *Pikikoormus*

Sulguri ja löökraua koost peab vahelukustuse asendis taluma 453 kp (444 daN) ja täieliku lukustuse asendis 1134 kp (1111 daN) suurust pikikoormust (joonis 2).

3.1.2. *Põikkoormus*

Sulguri ja löökraua koost peab vahelukustuse asendis taluma 453 kp (444 daN) ja täieliku lukustuse asendis 907 kp (889 daN) suurust põikkoormust (joonis 3).

3.1.3. *Inertskoormuse takistus*

Sulgur ei liigu täieliku lukustuse asendist, kui koos käivitusmehhanismiga lukukoostule rakendatakse mõlemas suunas 30 g suurust piki- või põikinertskoormust.

3.2. **Hinged**

3.2.1. Hingesüsteem peab olema suuteline ust toetama ja taluma mõlemas suunas 1134 kp (1111 daN) suurust pikikoormust ja 907 kp (889 daN) suurust põikkoormust.

4. UKSELUKKUDE JA -HINGEDE TUGEVUSE KATSETAMISNÕUDED

Vastavust punktide 3.1 ja 3.2 nõuetele kontrollitakse järgmiselt:

4.1. Paigaldamine staatilisteks koormuskatseteks, staatiliste koormuskatsete kord ja seadmed

4.1.1. *Paigaldus*

4.1.1.1. **Hinged**

4.1.1.1.1. Katsed sooritatakse jäikade komponentidega, mis taasesitavad sõidukile paigaldatud täielikult lukustatud ukse geomeetrilisi tingimusi.

4.1.1.1.2. Nendele seadmetele rakendatakse hingedevahelises keskpunktis:

4.1.1.1.2.1. ettenähtud pikikoormust hinge pöördetappide telje suunas seda telge läbival tasandil;

4.1.1.1.2.2. ettenähtud põikkoormust pikikoormuse määratletud tasandi ja pöördtappide telje suunas seda telge läbival tasandil;

4.1.1.1.3. Iga katse puhul kasutatakse uut hingekomplekti.

4.1.1.1.4. Joonisel 1 on katsekoostu näidis.

4.1.1.2. **Sulgurid**

4.1.1.2.1. Katsed sooritatakse jäikade komponentidega, mis taasesitavad sõidukile paigaldatud kahte sulgurikomponenti, korpust ja löökrauda.

4.1.1.2.2. Seadmele rakendatakse ettenähtud koormust sulgurile survet avaldamata. Lisaks sellele rakendatakse 90,7 kp (88,9 daN) suurust staatilist põikkoormust nii, et sulgur liiguks löökrauast eemale ukse avanemise suunas.

4.1.1.2.3. Joonisel 2 ja 3 on katsekoostu näidis.

4.1.2. *Katse kord ja seadmed*

Punktides 4.1.1.1 ja 4.1.1.2 osutatud seadmed paigaldatakse tõmbemasinale, mille alumine mõõtepiir on 1500 kp (1470 daN). Punktides 3.1 ja 3.2 osutatud väärtustele järkjärguliselt lähenevaid koormusi rakendatakse nii, et lukustusseadmete osad eralduvad üksteisest kiirusega kuni 5 mm/min.

4.2. **Sulgurite kiirendustakistuse kindlaksmääramise kord**

4.2.1. Avanemistakistus mõlemas suunas, kui 30 g suurune piki- ja põikisuunaline inertskoormus on mõlemal juhul rakendatud avamisnupu käivitussuunas, määratakse kindlaks dünaamiliselt või analüütiliselt (joonis 4), olenemata:

4.2.1.1. Hõõrdejõust.

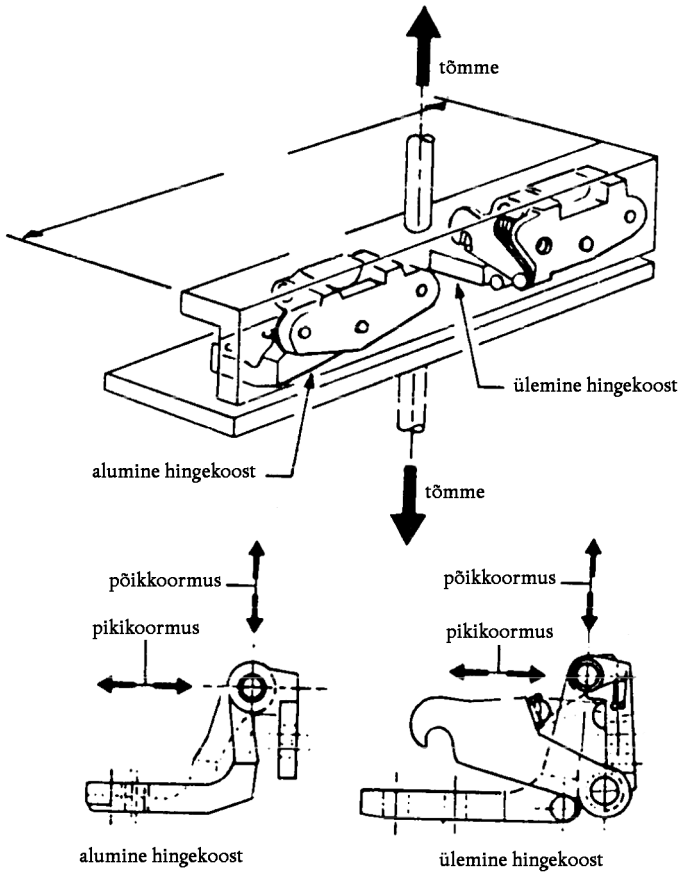
4.2.1.2. Raskuskiirenduse komponentidest, mis püüavad hoida sulgurit kinni.

4.2.2. Kaasata ei tohi sulguri lukustusseadmeid, kui need on olemas.

4.3. **Samaväärsed katsemeetodid**

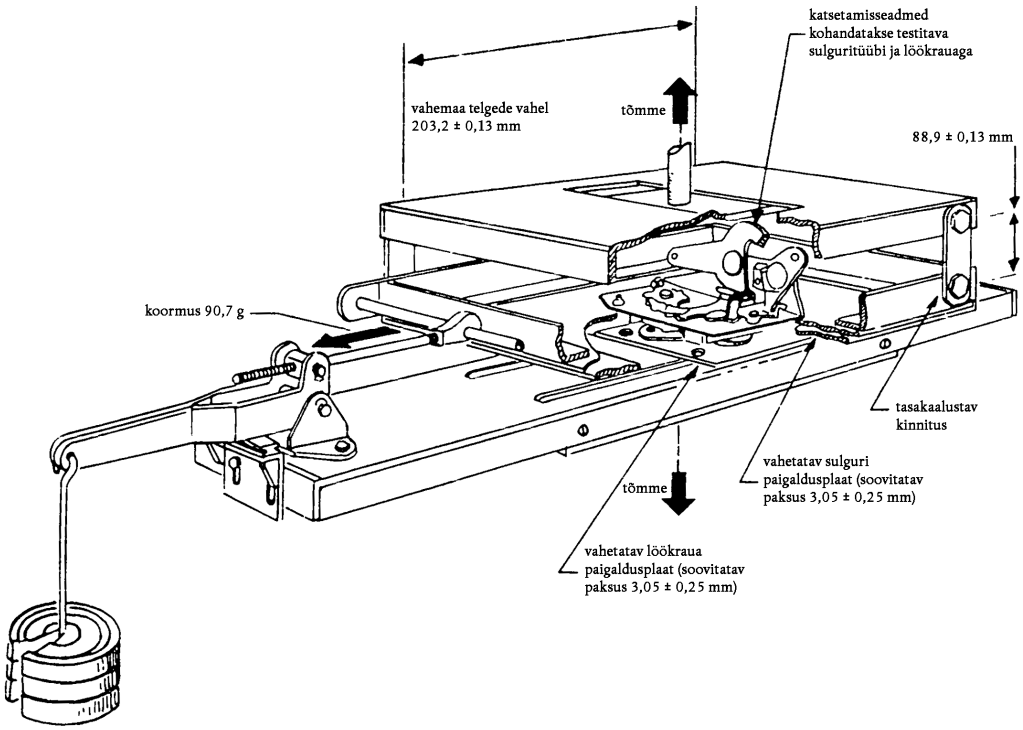
4.3.1. Lubatud on samaväärsed mittepurustavad katsetused, eeldusel et eespool punktides 4.1.2 ja 4.2 osutatud tulemusi võib saada kas täielikult asenduskatse abil või asenduskatse tulemuste arvutamise põhjal. Kui kasutatakse muud meetodit kui punktides 4.1.2 ja 4.2 kirjeldatu, tuleb selle samaväärsust tõendada.

Uksehinge mehhanism – staatilise koormuse seade (põikkoormus)

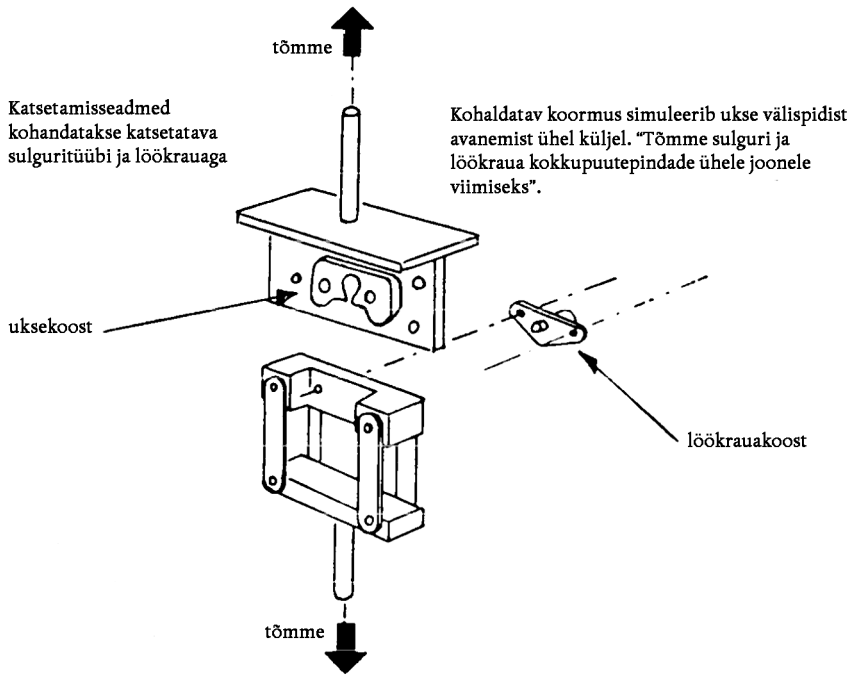
JOONIS 1

Uksesulgur – staatilise koormuse katsetamisseadmed (pikikoormus)

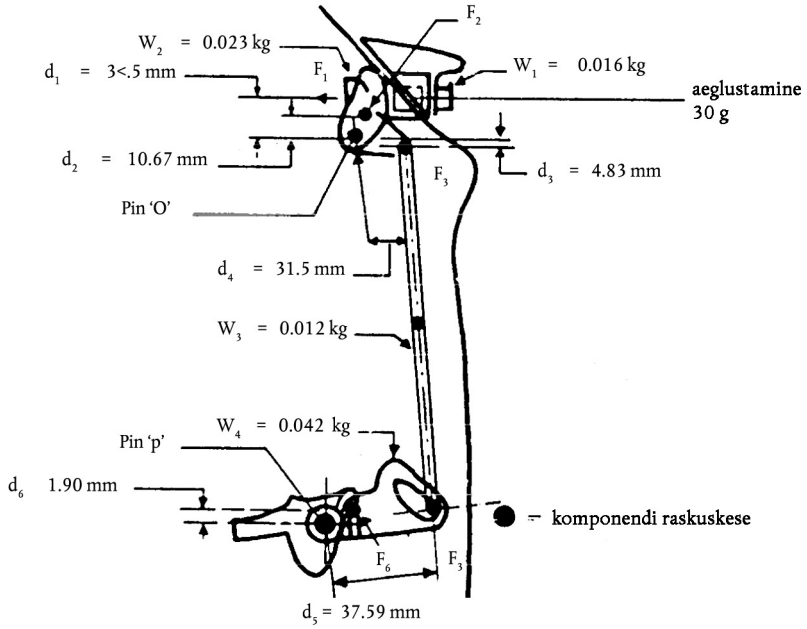
JOONIS 2

Uksesulgur – staatilise koormuse katsetamisseadmed (põikkoormus)

JOONIS 3

Inertstakistus – arvutamise näidis

JOONIS 4

Kui ukse sulgurisüsteemi suhtes kohaldatakse 30 g suurust aeglustamist, siis:

$F = M_a = \frac{W}{g}\ a = \frac{W}{g} 30g = 30W$

F_1 = $W_1 \times 30$ – keskmine koormus nupu vedrul

= (0,016 kg × 30) – 0,454 kg = 0,036 kg

$F_2 = W_2 \times 30$ = 0,023 kg × 30 = 0,68 kg

$F_3 = \frac{W_3}{2} \times 30 = \frac{0{\cdot}012\ kg}{2} \times 30$ =0,184 kg

$\Sigma M_o = F_1 \times d_1 + F_2 \times d_2 - F_3 \times d_3$ = 0,036 kg × 31,5 mm + 0,68 kg × 10,67 mm – 0,184 kg × 4,83 mm = 7,51 mm/kg

$F_5 = \frac{M_o}{d_4} = \frac{7{\cdot}51}{31{\cdot}5}$ = 0,238 kg

$F_6 = W_4 \times 30$ = 0,042 × 30 = 1,265 kg

ΣM_p = koormus poldi vedrul ($F_5\ d_5 + F_6\ d_6$)

= 45,62 mm/kg – (0,238 × 37,59 + 1,265 × 1,9)

= 45,62 mm/kg – 11,36 mm/kg = 34,26 mm/kg